

SPRAWOZDANIE Z PRAC KSIĄŻNICY CIESZYŃSKIEJ W 2005 R.

1 **Kwestie programowe i organizacyjne**

- 1.1 Aktualizacja „Planu ochrony Książnicy Cieszyńskiej”.
- 1.2 Aktualizacja „Planu ochrony zabytkowej siedziby i zbiorów bibliotecznych Książnicy Cieszyńskiej w Cieszynie na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych”.
- 1.3 Administrowanie siedzibą Książnicy Cieszyńskiej:
 - 1.3.1 przeprowadzenie okresowej kontroli (5-letniej) stanu technicznego obiektu i likwidacja wskazanych w jego trakcie usterek;
 - 1.3.2 współpraca z Wydziałem Inwestycji Miejskich UM w zakresie likwidacji usterek wskazanych podczas ostatniego przeglądu gwarancyjnego w 2004 r.
 - 1.3.3 remonty i modernizacje obiektu i jego infrastruktury technicznej (m.in. naprawa instalacji oblodzeniowej, naprawa instalacji elektrycznej, remont klimatyzatorów ściennych oraz centrali klimatyzacyjnej, modernizacja systemu telewizji dozorowej, naprawa komory dezynfekcyjnej oraz instalacji odprowadzającej gaz z ww. urządzenia).
- 1.4 Przeprowadzenie inwentaryzacji wyposażenia.
- 1.5 Modernizacja wyposażenia (m.in. dostawa sprzętu do prezentacji multimedialnych, rejestratora cyfrowego do systemu telewizji dozorowej, czytnika mikrofilmów, kserokopiarki i faksu).
- 1.6 Prowadzenie spraw związanych z pozyskiwaniem środków ze źródeł pozabudżetowych i obsługą grantów (wniosek do MK o dofinansowanie programu ochrony i konserwacji zbiorów – odrzucony, wniosek do Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej o dofinansowanie edycji „Gedenkbuch der Stadt Teschen” – przyznano kwotę 40 000 PLN, koordynacja prac nad przygotowaniem projektu do Mechanizmów Finansowych EOG „Ochrona i konserwacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego” – wniosek złożono w listopadzie 2005; rozliczenie grantu KBN, rozliczenie grantu z CBC Phare).
- 1.7 Prowadzenie Biuletynu Informacji Publicznej KC.
- 1.8 Zorganizowanie posiedzenia Rady Programowej.

2 **Bieżące prace bibliotekarskie**

- 2.1 Prace organizacyjne
 - 2.1.1 Administracja komputerowymi bazami danych.
 - 2.1.1.1 Wdrożenie zasad archiwizacji baz danych.
 - 2.1.1.2 Modyfikacji sposobu prezentacji baz danych w Internecie (uruchomienie modułu wyszukiwania zaawansowanego).

- 2.1.2 Uzupełnianie i modyfikacja „Schematu klasyfikacji dżs” oraz sporządzenie „Indeksu do Schematu klasyfikacji dżs”.
- 2.1.3 Aktualizacja dokumentu programowego: „Struktury oraz zasady ewidencji i opracowania zbiorów bibliotecznych Książnicy Cieszyńskiej”.
- 2.1.4 Obsługa stażu bibliotekarki z Biblioteki KUL.
- 2.1.5 Prace związane z gromadzeniem (śledzenie rynku wydawniczego i księgarskiego, utrzymywanie kontaktu z wydawnictwami i redakcjami, dokonywanie zakupów, przyjmowanie darów, prowadzenie wymiany, prenumerata, akcesja), inwentaryzowaniem i opracowywaniem nabytków (pozyskano 3865 jednostek nabytków o łącznej wartości 65417,67 PLN, z czego dary stanowią 3412 jednostek o wartości 54522,90 PLN, a zakupy 344 jedn. o wartości 9 023,37 zł, tj 13,71% łącznej wartości nabytków, przy czym wśród zakupów uwzględniono kolekcję prof. Kulisiewicza zakupioną z subwencji 2000 PLN pochodzącej z Donacji im. Z. Michejdy).
- 2.2 Kontynuacja procesu opracowanie i inwentaryzacji wpływów z ostatnich lat:
 - 2.2.1 Zakończenie prac nad skatalogowaniem i inwentaryzacją DŻS-ów nabytych w 2000 r.
 - 2.2.2 Zakończenie prac nad klasyfikacją dżs-ów pozyskanych w latach 1994-1998.
 - 2.2.3 Zakończenie prac nad opracowaniem i inwentaryzacją rękopisów nabytych w l. 2003-2004 (w tym przede wszystkim – spuścizny rodu Michejdów).
 - 2.2.4 Opracowanie druków zwartych i ciągłych wydanych po 1800 r :
 - 2.2.4.1 zakończenie opracowania i inwentaryzacji spuścizny Marii Skalickiej,
 - 2.2.4.2 zakończenie opracowania i inwentaryzacji druków zwartych ze spuścizny rodu Michejdów i Edmunda Rosnera,
 - 2.2.4.3 zakończenie inwentaryzacji czasopism ze spuścizny rodu Michejdów,
 - 2.2.4.4 zakończenie opracowania czasopism z kolekcji Stanisława Zahradnika,
 - 2.2.4.5 rozpoczęcie opracowania spuścizny Kazimierza Błahija,
 - 2.2.4.6 kontynuacja prac nad skatalogowaniem czasopism z kolekcji Edmunda Rosnera, Biblioteki Miejskiej w Cieszynie, Henryka Trzaskalika, Henryka Kozerskiego, Oswalda Guziura, Kazimierza Fobera, rodziny Michejdów.
- 2.3 Prowadzenie komputerowej kartoteki regionalnej (1734 rekordy).
- 2.4 Prowadzenie wszystkich właściwych katalogów i kartotek manualnych oraz aktualizacja katalogowych baz on-line.

- 2.5 Prowadzenie ewidencji i obrotu drukami zbędnymi.
- 2.6 Obsługa czytelnicy i wypożyczalni międzybibliotecznej (1543 odwiedzin w czytelnicy, udostępnienie 8363 jednostki).
- 2.7 Udzielanie informacji doraźnych i opracowywanie kwerend (650 informacji i kwerend).
- 2.8 Upowszechnianie informacji o usługach bibliotecznych oferowanych przez Książnicę.

3 Porządkowanie i opracowanie starego zasobu:

- 3.1 opracowywanie w drugim stopniu szczegółowości druków zwartych z księgozbioru pomuzealnego.
- 3.2 opracowywanie czasopism (kompletowanie poszczególnych tytułów, ubytkowanie z inwentarza KN, całościowe opracowanie),
- 3.3 opracowywanie starych druków ze zbiorów Czytelnicy Ludowej
- 3.4 Zakończenie opracowania i inwentaryzacji materiałów ikonograficznych ze starego zasobu.

W wyniku prac bibliotekarskich zrealizowanych w 2004 r. w odniesieniu zarówno do nabytków, jak i starego zasobu opracowano: 3246 jedn. druków zwartych po 1800 r., 214 jedn. starych druków, 322 tytuły czasopism, 116 jedn. rękopisów, 28 jedn. dokumentów życia społecznego, 27 jedn. kartografii, 363 jedn. ikonografii, 8 CD-ROMów, 88 jedn. materiałów niebibliotecznych; zinwentaryzowano: 2201 jedn. druków zwartych po 1800 r., 580 jedn. czasopism, 4 jedn. starych druków, 266 jedn. rękopisów, 88 jedn. dokumentów życia społecznego, 27 jedn. kartograficznych, 363 jedn. ikonograficznych, 8 CD-ROMów, 88 jedn. materiałów niebibliotecznych

4 Ochrona i konserwacja zbiorów.

- 4.1 Kontrola warunków klimatycznych w pomieszczeniach magazynowych, a także stanu zbiorów pod względem biologicznym, mikrobiologicznym, chemicznym i technicznym oraz podejmowanie czynności przeciwdziałających zagrożeniom, w tym przeprowadzanie dezynfekcji oparami PCMC (182 jednostki).
- 4.2 Poddanie procesowi odkwaszania zespołu Archiwaliów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego oraz Tek Regeera (odkwaszenie prawie 23 000 luźnych kart przeprowadziła nieodpłatnie Biblioteka Jagiellońska, wchodzące w skład ww. zespołów posyty i kodeksy odkwaszane są w pracowni Książnicy Cieszyńskiej, tu również odkwaszone archiwalia są zaprasowywane i zabezpieczane intrologatorsko).
- 4.3 Konserwacja (łącznie konserwacji kompleksowej poddano 3 obiekty oprawne i 1 nieoprawny, a konserwacji zachowawczej 247 obiektów nieoprawnych):
 - 4.3.1 kontynuacja procesu konserwacji zespołu archiwaliów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego (sygn.: APTL 13).
 - 4.3.2 konserwacja zachowawcza 219 obiektów z Tek Regeera.
 - 4.3.3 zakończenie konserwacji starego druku (SD II 1943).

- 4.4 Prace intrologatorskie:
 - 4.4.1 wykonanie napraw obiektów zabytkowych oraz opraw, zarówno do obiektów zabytkowych jak i współczesnych, a także innych, drobnych prac intrologatorskich (77 obiektów).
 - 4.4.2 wykonywanie galanterii intrologatorskiej (639 sztuk).
- 4.5 Wykonywanie oraz katalogowanie dokumentacji fotograficznej.

5 **Działalność kulturalno - oświatowa, bibliograficzna, dokumentacyjna i wydawnicza**

- 5.1 Zorganizowanie wystaw (łącznie frekwencja w 2005 r. – 1006 osób):
 - 5.1.1 „»Ta książka jest moją własnością« Ekslibrisy od XVI w. do współczesności” (luty - marzec),
 - 5.1.2 „Cieszyńskie biografie” (kwiecień - lipiec),
 - 5.1.3 „Granice wytyczone słowami” (lipiec – październik),
 - 5.1.4 „Cieszyńska Macierz” (listopad – luty 2006)
- 5.2 Współorganizacja konferencji „Słowa ponad granicami. Literackie świadectwa kontaktów kulturowych” (we współpracy z IBL PAN, Instytutami Filologii Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Wrocławskiego, Filią Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie), 12-14 października 2005.
- 5.3 Udział w konferencjach:
 - 5.3.1 "Digitalizacja zbiorów bibliotecznych”, Warszawa 3-4 czerwca 2005 (referat: K. Szelong: „Digitalizacyjne wprawki Książnicy Cieszyńskiej”),
 - 5.3.2 „Deutsch-polnische Bibliotheksbeziehungen”, Wrocław 13-16 września 2005 (referat: K. Szelong: „Euroregionalne projekty Książnicy Cieszyńskiej”),
 - 5.3.3 Sesja z okazji jubileuszu 60-lecia „Głosu Ludu” (referat: S. Król: Prasa polskojęzyczna w Czechosłowacji i republice Czeskiej od 1990 r.)
- 5.4 Spotkanie i publiczna dyskusja pt.: „CZAS PRÓBY. Zaolziańscy ewangelicy wobec komunizmu i narodowej asymilacji w latach 1945 – 1989”.
- 5.5 Wykład i dyskusja nt. „Działania militarne na Śląsku Cieszyńskim wiosną 1945 r.”.
- 5.6 Udział w imprezach związanych ze Świętem Trzech Braci:
 - 5.6.1 kiermasz antykwaryczny,
 - 5.6.2 cykl prezentacji pt. „I książki mają swoje losy”.
- 5.7 Udział w imprezach w imprezach organizowanych w ramach „Skarbów z cieszyńskiej trówy”:
 - 5.7.1 „Czasopisma szkolne dawniej i dziś” – wystawa jednej książki,

- 5.7.2 cykl wykładów i konkurs dla młodzieży „Historia Cieszyna nazwami ulic zapisywana”,
- 5.7.3 warsztaty edukacyjne pt. „Jak powstaje papier”.
- 5.8 Udział w imprezach towarzyszących Festiwalowi Filmowemu „Era Nowe Horyzonty” (wernisaż wystawy fotograficznej po Biennale Fotografii Afrykańskiej „Bamako”, prezentacje i warsztaty nt. cieszyńskiej kultury piśmienniczej, funkcjonowanie czytelnicy w poszerzonym wymiarze godzin).
- 5.9 Współpraca ze Stowarzyszeniem „Wszechnica” przy organizacji obchodów 25-lecia powstania „Solidarności” (uczestnictwo w konkursach dla młodzieży szkolnej, gromadzenie materiałów w ramach „Cieszyńskiego archiwum Solidarności”).
- 5.10 Udział w organizacji konkursu dla uczniów gimnazjów na ekslibris szkolnej biblioteki.
- 5.11 Prowadzenie pokazów i wykładów poświęconych kulturze piśmienniczej dla młodzieży szkolnej (2472 uczestników).
- 5.12 Przygotowanie cyklu artykułów pt. „Cymelia i osobliwości ze zbiorów Książnicy Cieszyńskiej” do publikacji na łamach „Wiadomości Ratuszowych” (przygotowano 17 tekstów, spośród których do końca 2005 r. opublikowano 9).
- 5.13 Aktualizacja bibliografii „Kalendarza cieszyńskiego”, Książnicy Cieszyńskiej, bibliografii pracowników Książnicy Cieszyńskiej oraz uzupełnienie bibliografii książki cieszyńskiej za lata 1990 – 2001 (109 rekordów).
- 5.14 Prace nad rozbudową serwisów internetowych Książnicy Cieszyńskiej:
 - 5.14.1 przygotowanie prezentacji wystawy „Cieszyńska Macierz”,
 - 5.14.2 przygotowanie i udostępnienie witryny internetowej „Donacji im. Zbigniewa Michejdy”.
 - 5.14.3 przygotowanie i udostępnienie w Internecie prezentacji wirtualnych katalogów księgozbiorów Czytelni Ludowej, Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Tadeusza Regera oraz Cieszyńskiego Dekanatu.
- 5.15 Finalizacja projektu „Elektroniczny słownik biograficzny Śląska Cieszyńskiego” (redakcja naukowa, adiustacja leksykograficzna i techniczna, udostępnienie bazy w Internecie, przygotowanie i druk ulotki promocyjnej, scenariusz i aranżacja wystawy „Cieszyńskie biografie”, spotkanie promocyjne).
- 5.16 Kontynuacja prac nad serią „Bibliotheca Tessinensis” (powołanie i zorganizowanie posiedzenia Rady Naukowej wydawnictwa, przyjęcie programu wydawniczego na najbliższe lata, zawarcie porozumienia ze Stiftung Haus Oberschlesien w sprawie edycji „Gedenkbuch der Stadt Teschen A. Kaufmanna, rozpoczęcie prac nad przygotowaniem ww. edycji).
- 5.17 Udział w pracach Społecznego Komitetu Budowy Pomnika Księdza Leopolda Jana Szersznika.

DOCHODY POZABUDŻETOWE W 2005 r.

Pochodzenie	Wysokość	Przeznaczenie
Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej	40 000,00 PLN	Edycja „Gedenkbuch der Stadt Teschen” w ramach serii „Bibliotheca Tessinensis” (realizacja w l. 2006-2007)
Stiftung Haus Oberschlesien	4 000,00 EUR	
CBC Phare	11 195,98 PLN	Realizacja projektu „Elektroniczny słownik biograficzny Śląska Cieszyńskiego”
Instytut Badań Literackich PAN	2 000,00 PLN	Organizacja konferencji „Słowa ponad granicami. Literackie świadectwa kontaktów kulturowych”
Uniwersytet Warszawski	5 000,00 PLN	
Uniwersytet Wrocławski	2 500,00 PLN	
Donacja im. Zbigniewa Michejdy	Dary książkowe 3 302,00 PLN Subwencja 2 000, 000 PLN	
Dary książkowe z innych źródeł	51 220,90 PLN	

DOCHODY WŁASNE W 2005 r.

Źródło	Wysokość (PLN)
Sprzedaż własnych publikacji	1037,00
Kopie publikacji udostępnionych w „Cieszyńskiej Bibliotece Wirtualnej”:	348,00
Sprzedaż biletów na wystawy	1248,00
Lekcje biblioteczne	1540,00
Usługi reprograficzne	2239,00
Usługi dezynfekcyjne	-
Wynajem pomieszczeń AP w Katowicach	25 176,00
Pozostałe przychody	36,60
Odsetki bankowe	4 120,25
Łącznie	35 745, 35

Tab. I. ZESTAWIENIE WPLYWÓW BIBLIOTECZNYCH KSIĄŻNICY CIESZYŃSKIEJ ZA 2005 r.

Zespól	L. jedn.	Wartość	ZAKUP		WYMIANA		DARY		STARY ZASÓB		INNE		Numery inwentarzowe
			L. jedn.	Wartość	L. jedn.	Wartość	L. jedn.	Wartość	L. jedn.	Wartość	L. jedn.	Wartość	
Książki nowe	1 801	35 595,42	163	4 737,42	69	1 100,00	1 569	29 758,00					KN 20200-22000
Książki dawne	400	5 959,00	136	1 660,00	1	10,00	263	4 289,00					KD 2943-3342
Czasopisma	580	6 955,11	27	1 014,11	12	517,00	541	5 424,00					CZ 5510-6089
Stare druki	4	550,00	4	550,00									SD 3471-3474
Rękopisy	266	7 988,00	8	1 000,00			253	6 950,00			5	38,00	RS AKC. 637-902
DŹS	88	711,00					88	711,00					DŹS 208-295
Ikonografia	363	834,30	2	34,00			130	389,90	222	400,00	9	10,40	IG 751-1113
Kartografia	27	167,84	2	11,84			23	146,00			2	10,00	KG 350-376
Mikrofilmy													
CD ROM	8	198,00	2	16,00	1	66,00	5	116,00					CD 28-35
Mat. nie-biblioteczne	88	643,00					80	563,00			8	80,00	NB 767-854
OGÓLEM	3 625	59 601,67	344	9 023,37	83	1 693,00	2 952	48 346,90	222	400,00	24	138,40	
Dr. zbędne	462	6 216,00			2	40,00	460	6 176,00					
OGÓLEM	4 087	65 817,67	344	9 023,37	85	1 733,00	3 412	54 522,90	222	400,00	24	138,40	

Tab. II. ZESTAWIENIE ILOŚCIOWE MATERIAŁÓW BIBLIOTECZNYCH ORAZ REKORDÓW BIBLIOGRAFICZNYCH I FAKTOGRAFICZNYCH OPRACOWANYCH W 2005 r.

	Dr. zwarte w 2. st. szczeg. (jedn.)	Czasop. (tytuły)	St. druki (jedn.)	Rkpsy (jedn.)	DŹS (jedn.)	Ikonogr. (jedn.)	Kartgr. (jedn.)	Druki zb. (jedn.)	CD ROM. (jedn.)	Mat. niebibl. (jedn.)	Mikrofilmy (jedn.)	Dezyderaty (jedn.)	Bibliogr. (rekordy)	Sl. reg. (rekordy)
Liczba opisów	3246	322 tyt. , (12183 z.)	214	116	28	363	27	400	8	88	-	-	109	1734
Stan na koniec roku (rekordy)	43136	2286	5039	925	205	1114	381	1935	36	123	496	466	9966	17 362

Załącznik nr 3 do
Sprawozdania z działalności
Książnicy Cieszyńskiej w 2005 r.

Tab. III. OCHRONA I KONSERWACJA ZBIORÓW W 2005 r.

	Konservacja kompleksowa							Konservacja zachowawcza					
	Oprawne		Nieoprawne	Wielkoformatowe	Inne	Oprawne		Nieoprawne	Wielkoformatowe	Inne			
	Druki	Rękopisy				Druki	Rękopisy						
Liczba jedn.	1	2	1	0	-	0	0	247	0	0			
	Ochrona										Prace fotograficzne		
	Naprawy introligatorskie			Oprawy i zabezpieczenia				Dezynfekcja		Przeglądy	Ilość negatywów i plików	Pozytywy dokumentacja	
	Broszury Książki	Oprawy	Inne	Nowe oprawy	Obwoluty	Teczki i pudełka	Zawieszki, koperty, prekładki	Komora	Przekładki				
Liczba jednostek	85	17	42 (plakaty, mapa)	34	18	48	627	0	191 jedn inw.	na bieżąco	16 685 plików	0	

Tab. I. UDOŚTĘPNIANIE ZBIORÓW W 2005 r.

CZYTELNIA	Liczba zarejstr. czytelników	Liczba odwiedzin	Liczba informacji i kwerend	KATEGORIA UDOŚTĘPNIANYCH DOKUMENTÓW BIBLIOTECZNYCH									
				Druki zwarte (woluminy)	Czasopisma (roczniki)	Mikrofilmy (zwoje)	Stare druki (woluminy)	Rękopisy (jednostki inwent.)	Kartografia (jednostki inwent.)	DŹS-y (jednostki inwent.)	Ikonogr. (jednostki inwent.)	Materiały sprow. za pośr. wyp. międzybibl.	Materiały udostępn. za pośr. wyp. międzybibl.
OGÓLNA	440 (w tym 156 kart przedl.)	1462	624	4636	3069	247	3	105	14	-	8	12	42
ZBIORÓW SPECJALNYCH		81	26	41	-	-	66	118	2	-	-		
ŁĄCZNIE		1543	650	650	4677	3069	247	69	223	16	-	8	

Tab. II. FREKWENCJA NA WYSTAWACH W 2005 r.

WYSTAWA	TERMIN	LICZBA GRUP	LICZBA ZWIEDZAJĄCYCH (grupy + ind.)
„Książnica Cieszyńska. Pierwsze dziesięciolecie”	1.01 – 21.01.2005	1	19
„Ta książka jest moją własnością” – ekslibrisy od XVI w. do współczesności”	4.02. – 18.03.2005	23	575
„Cieszyńskie biografie”	31.03. – 24.06. 2005	5	154
„Granice wytyczone słowami”	8.07. – 27.10.2005	5	220
„Cieszyńska Macierz”	9.11 – 31.12.2005	-	38
Wystawa fotograficzna „Bamako”	21.07 – 15.08.2005	Wstęp wolny (nie rejestrowano liczby zwiedzających)	
„Czasopisma szkolne dawniej i dziś” (z cyklu „Wystawa jednej książki”)	19.09 – 31.12.2005		
ŁĄCZNIE		34	1006

Tab. III. FREKWENCJA NA LEKCJACH BIBLIOTECZNYCH, POKAZACH ETC. W 2005 r.

ORGANIZATOR	LICZBA LEKCJI	LICZBA UCZESTNIKÓW
Dział Zbiorów Specjalnych	51	1252
Dział Gromadzenia, Opracowania i Udostępniania Zbiorów	43	1023
Dział Ochrony i Konserwacji Zbiorów	16	197
Razem:	110	2472

BIBLIOGRAFIA KSIĄŻNICY CIESZYŃSKIEJ ZA ROK 2005

1. ZBIORY

1. (d): Cenna Donacja : dzięki prywatnym pieniądzom powiększają się biblioteczne zbiory / (d) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 41, s. 9

Donacja im. Zbigniewa Michejdy, utworzona przez Barbarę Michejdę-Pinno

2. Heinrich, Albin: Repertorium codicum manuscriptorum in caesareo-regia Bibliotheca Scherschnickiana Teschunii / Albin Heinrich ; wydała Urszula Wieczorek ; wprowadzeniem opatrzył Krzysztof Szelong ; pod red. Ryszarda Gładkiewicza ; Uniwersytet Wrocławski. Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych. – Wrocław : Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych Uniwersytetu Wrocławskiego, 2004. – 117 s. : il. ; 24 cm. – Indeks. – ISBN 83-88430-16-5

Rec.: (dan) : Książkowe i internetowe // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 3, s. 6 ;

Rec.: Solicki, Stanisław // *Śląski Kwartalnik Historyczny "Sobótka"*. – 2005, nr 3, s. 413-414

3. Król, Stefan: Gazetki uczniów cieszyńskich szkół dawniej i dziś / Stefan Król. – (Cymelia i osobliwości z[e zbiorów] Książnicy Cieszyńskiej) // *Wiadomości Ratuszowe : informator Urzędu Miejskiego (Cieszyn)*. – 2005, nr 7, s. [10]

4. Picha, Jadwiga: Najstarsza encyklopedia w Książnicy Cieszyńskiej / Jadwiga Picha. – (Cymelia i osobliwości z[e zbiorów] Książnicy Cieszyńskiej) // *Wiadomości Ratuszowe : informator Urzędu Miejskiego (Cieszyn)*. – 2005, nr 3, s. [10]

"Etymologiae" Izydora z Sewilli (Augsburg, 1472)

5. Rusnok, Anna: Rękopiśmienne źródła do badań nad dziejami jezuitów w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej oraz Archiwum Państwowego w Katowicach - Oddział w Cieszynie : (komunikat) / Anna Rusnok // W: Towarzystwo Jezusowe na Śląsku Cieszyńskim : studium ekumeniczne ; praca zbiorowa / pod red. Józefa Budniaka i Karola Mozora. – Kraków, 2005. – S. 249-260

6. Szelong, Małgorzata: Po chińsku w Książnicy / Małgorzata Szelong. – (Cymelia i osobliwości z[e zbiorów] Książnicy Cieszyńskiej) // *Wiadomości Ratuszowe : informator Urzędu Miejskiego (Cieszyn)*. – 2005, nr 1, s. [10] ; nr 2, s. [14]

Sinica, głównie związane z działalnością Domana Wielucha, przekazane Książnicy przez Marię Skalicką

7. Szelong, Małgorzata: Trudne początki cieszyńskiej biografistyki czyli księdza Szersznika kłopoty z władzą / Małgorzata Szelong. – (Cymelia i osobliwości z[e zbiorów] Książnicy Cieszyńskiej) // *Wiadomości Ratuszowe : informator Urzędu Miejskiego (Cieszyn)*. – 2005, nr 19, s. [14]

Nakazane przez cenzurę usunięcie biogramu cieszyńskiego księcia Alberta Kazimierza ze słownika "Nachrichten von Schriftstellern und Künstlern..." Leopolda J. Szersznika

8. Sztuchlik, Jolanta: Dedykacja polskiego uczonego dla księcia cieszyńskiego / Jolanta Sztuchlik. – (Cymelia i osobliwości z[e zbiorów] Książnicy Cieszyńskiej) // *Wiadomości Ratuszowe : informator Urzędu Miejskiego (Cieszyn)*. – 2005, nr 16, s. [12]

Dedykacja Sebastiana Petrycego dla Adama Waclawa, zamieszczona w dziele S. Petrycego "Polityki Arystotelesowej to jest rzędu Rzeczypospolitej z dokładem ksiąg ośmioro", Kraków 1605 (z księgozbioru Czytelni Ludowej)

9. Sztuchlik, Jolanta: Książka z biblioteki Jana Cratona z Kraffttheimu - nadwornego lekarza trzech cesarzy / Jolanta Sztuchlik. – (Cymelia i osobliwości z[e zbiorów] Książnicy Cieszyńskiej) // *Wiadomości Ratuszowe : informator Urzędu Miejskiego (Cieszyn)*. – 2005, nr 15, s. [12]

"Annalium Boiorum libri septem" Jana Aventinusa (Ingolstadt, 1554) z supereklibrisem Jana Cratona z Kraffttheimu (z księgozbioru L. J. Szersznika)

10. Zwiercan, Marian: Katalog średniowiecznych rękopisów Książnicy Cieszyńskiej / oprac. Marian Zwiercan ; Uniwersytet Wrocławski. Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych. – Wrocław : Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych Uniwersytetu Wrocławskiego, 2003. – 103 s. ; 24 cm. – Indeks. – ISBN 83-88430-17-3

Rec.: (dan) : Książkowe i internetowe // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 3, s. 6 ;

Rec.: Solicki, Stanisław // *Śląski Kwartalnik Historyczny "Sobótka"*. – 2005, nr 3, s. 413-414

2. DZIAŁALNOŚĆ

ELEKTRONICZNY SŁOWNIK BIOGRAFICZNY ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

- 11. AZ:** Słownik bez papieru / (AZ) // *Gazeta w Katowicach*. – 2005, 23.03., s. 4
- 12. (d):** Elektroniczny słownik / (d) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 12, s. 9
Zapowiedź imprezy promocyjnej ESB
- 13. Danel, Robert:** Słownik-błyskawica / Robert Danel // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 17, s. 11
- 14. Filipkowski, P.:** Elektroniczny słownik biograficzny Śląska Cieszyńskiego / P. Filipkowski // *Echo Jaworza*. – 2005, nr 157, s. 19
- 15. (il):** Osobności regionu na siłi / (il) // *Horizont*. – 2005, c. 14, s. 10
- 16. (kaja):** Elektroniczny słownik / (kaja) // *Zwrot*. – 2005, nr 5, s. 44
- 17. (kon):** Elektroniczny słownik / (kon) // *Echo Wisły*. – 2005, nr 4, s. 5
- 18. (o):** Słownik biograficzny Śląska Cieszyńskiego : od wczoraj na Internecie / (o) // *Głos Ludu*. – 2005, nr 39, s. 1-2
- 19. Spyra, Janusz:** Elektroniczny słownik biograficzny Śląska Cieszyńskiego / [tekst Janusz Spyra, Małgorzata Szelong]. – Cieszyn : Książnica Cieszyńska, 2005. – Harmonijka ([6] s.) : il. ; 21 cm + Wykaz ważniejszych publikacji wykorzystanych w Elektronicznym słowniku biograficznym Śląska Cieszyńskiego. - Harmonijka ([6] s.) ; 21 cm
- 20. Szelong, Małgorzata:** Elektroniczny słownik biograficzny Śląska Cieszyńskiego / Małgorzata Szelong // *Wiadomości Ratuszowe : informator Urzędu Miejskiego (Cieszyn)*. – 2005, nr 6, s. 9
- 21. Trzcionka, Wojciech:** Od książąt po Małysza : wchodzisz do Internetu i masz biografię / Wojciech Trzcionka // *Dziennik Zachodni : Cieszyn*. – 2005, nr 15, s. 3
- 22. (TWO):** Klikasz i masz biografię : znani cieszyńscy trafiają do Internetu / (TWO) // *Dziennik Zachodni : Beskidy*. – 2005, nr 68, s. 1
- 23. (TWO):** Poszperaj sobie w biografach / (TWO) // *Dziennik Zachodni : Cieszyn*. – 2005, nr 41, s. 5

KONSERWACJA

- 24. Brzeżycka, Łucja:** Na ratunek Tek Regera : odkwaszanie sposobem na samodegradację / Łucja Brzeżycka // *Głos Ludu*. – 2005, nr 73, s. 3
Odkwaszenie dokumentów z Tek Tadeusza Regera w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie
- 25. Czyżewski, Marcin:** Miliony na białe kruki / Marcin Czyżewski // *Gazeta Wyborcza : Bielsko-Biala*. – 2005, 7.12., s. 2
Złożenie wniosku na sfinansowanie programu ochrony kulturowego dziedzictwa europejskiego (konserwacja i digitalizacja cieszyńskich bibliotek zabytkowych) z funduszy Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu
- 26. Danel, Robert:** Ratowanie dziedzictwa / Robert Danel // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 48, s. 5
Złożenie wniosku na sfinansowanie programu ochrony kulturowego dziedzictwa europejskiego (konserwacja i digitalizacja cieszyńskich bibliotek zabytkowych) z funduszy Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu
- 27. (ratv):** Ratunek dla Regera : proces samozniszczenia został powstrzymany / (ratv) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 26, s. 3
Odkwaszenie dokumentów z Tek Tadeusza Regera w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie
- 28. Trzcionka, Wojciech:** Miliony na starodruki / Wojciech Trzcionka // *Dziennik Zachodni*. – 2005, 5.12.

Złożenie wniosku na sfinansowanie programu ochrony kulturowego dziedzictwa europejskiego (konserwacja i digitalizacja cieszyńskich bibliotek zabytkowych) z funduszy Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu

29. Trzcionka, Wojciech: Odkwaszanie Regera / Wojciech Trzcionka // *Dziennik Zachodni*. – 2005, nr 143
Odkwaszenie dokumentów z Tek Tadeusza Regera w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie

WYSTAWY

"Książnica Cieszyńska. Pierwsze dziesięciolecie" (19.11.2004 - 21.01.2005)

30. (d): Książnica od kuchni / (d) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 1, s. 6

"Ta książka jest moją własnością. Ekslibrisy od XVI w. do współczesności" (4.02.-18.03.2005)

31. (kaja): Ta książka jest moja / (kaja) // *Zwrot*. – 2005, nr 4, s. 42

32. (mark): Ta książka jest moja : ekslibrisy w Książnicy Cieszyńskiej / (mark) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 6, s. 9
Omówienie wystawy oraz wyników współorganizowanego przez Książnicę konkursu dla uczniów gimnazjów powiatu cieszyńskiego na ekslibris biblioteki szkolnej

33. (ow): Ekslibris - godło człowieka kulturalnego / (ow) // *Głos Ludu*. – 2005, nr 16, s. 2

34. Owczarzy, Władysław: Od znaku własności do literackości : w Książnicy Cieszyńskiej ekslibrisy od XVI wieku po współczesność / Władysław Owczarzy // *Głos Ludu*. – 2005, nr 18, s. 4

35. Trzcionka, Wojciech: Mój znak, moja książka : ciekawa wystawa w Książnicy Cieszyńskiej / Wojciech Trzcionka // *Dziennik Zachodni : Cieszyn*. – 2005, nr 6, s. 8

"Cieszyńskie biografie" (31.03.-24.06.2005)

36. (ciev): Cieszyniak wszech czasów / (ciev) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 28, s. 24
Wyniki plebiscytu na Cieszyniaka Wszechczasów, przebiegającego podczas trwania wystawy "Cieszyńskie biografie"

37. (dan): Cieszyńskie biografie : dwa w jednym, czyli wystawa i prezentacja / (dan) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 16, s. 11
Wernisaż wystawy "Cieszyńskie biografie" oraz impreza promocyjna "Elektronicznego słownika biograficznego Śląska Cieszyńskiego"

Bamako. Wystawa fotografii Nabila Boutrosa z Egiptu i Patrice'a Felixa Tchicayi z Konga (21.07.-15.08.2005)

38. (ina): Afryka w fotografii / (ina) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 28, s. 10

39. (ina): Sacrum i profanum / (ina) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 30, s. 9

40. Wystawa fotograficzna Bamako // *Wiadomości Ratuszowe : informator Urzędu Miejskiego (Cieszyn)*. – 2005, nr 14, s. 15

"Granice wytyczone słowami. Konflikty na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej
(1848-1947)"
(8.07.-27.10.2005)

41. (dan): Słowa jak pociski : ta wystawa daje dużo do myślenia / (dan) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 31, s. 9

42. (grav): Granice wytyczane słowami : interesująca wystawa w Książnicy / (grav) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 28, s. 10

43. Jaworski, Kazimierz: Granice wytyczane słowami / Kazimierz Jaworski // *Zwrot*. – 2005, nr 10, s. 40-41

44. Morawiec, Halina: Granice wytyczane słowami : konflikty na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947) / Halina Morawiec // *Wiadomości Ratuszowe : informator Urzędu Miejskiego (Cieszyn)*. – 2005, nr 16, s. 11

45. (ow): Granice wytyczane słowami : wystawa w Książnicy Cieszyńskiej / (ow) // *Głos Ludu*. – 2005, nr 110, s. 5

„Cieszyńska Macierz 1885-2005” (9.11.2005-21.01.2006)

46. (d): Prezent dla jubilatki : dwie interesujące wystawy w Książnicy / (d) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 46, s. 10

47. Król, Stefan: 120 lat działalności Macierzy / Stefan Król // *Wiadomości Ratuszowe : informator Urzędu Miejskiego (Cieszyn)*. – 2005, nr 24, s. 11 ; nr 25, s. 9 ; nr 26, s. 9

KONFERENCJE

48. (ab): Słowa ponad granicami / (ab) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 42, s. 10

Relacja z konferencji "Słowa ponad granicami. Literackie świadectwa kontaktów kulturowych" (12-14.10.2005)

IMPREZY

Święto Trzech Braci

49. Jak długo żyją księgi // *Dziennik Zachodni*. – 2005, nr 141, s. 15

Pokazy w pracowni konserwatorskiej w czasie Święta Trzech Braci (18.06.2005)

DZIAŁALNOŚĆ EDYTORSKA

50. (d): Kaufmann pod strzechy / (d) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 40, s. 9

Przyznanie przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej dotacji na opublikowanie "Kroniki miasta Cieszyna" A. Kauffmanna w serii "Bibliotheca Tessinensis"

51. (dan): Kaufmann w trzech tomach / (dan) // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2005, nr 31, s. 6

Plany wydania nowych tomów serii "Bibliotheca Tessinensis" przez Książnicę Cieszyńską ("Kronika miasta Cieszyna" A. Kauffmanna) i Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków.

3. PUBLIKACJE

52. Szersznik, Leopold Jan: Materiały genealogiczno-heraldyczne do dziejów szlachty księstwa cieszyńskiego / Leopold Jan Szersznik ; wydał Waclaw Gojniczek. – Cieszyn : Książnica Cieszyńska, 2004. – 391 s. : il. ; 25 cm. – (Bibliotheca Tessinensis ; 1. Seria Polonica ; 1). – Bibliogr. s. 305-318. - Indeksy. – ISBN 83-914331-6-1

Rec.: Adamska, Dagmara // *Śląski Kwartalnik Historyczny "Sobótka"*. – 2005, nr 1, s. 102-104 ;

Rec.: Cibulka, Pavel // *Slovanský prehled*. – 2005, č. 2, s. 295-296 ;

Rec.: Jaworski, Kazimierz : Szlachta księstwa cieszyńskiego // *Zwrot*. – 2004, nr 9, s. 52-53 ;

Rec.: Müller, Karel - Tesar, Petr // *Archivní časopis*. – 2005, s. 149-150 ;

Rec.: Pánek, J. // *Český časopis historický*. – 2005, s. 196-197 ;

Rec.: (rd) : Rarytas... darmowy! // *Głos Ziemi Cieszyńskiej*. – 2004, nr 50, s. 9

Streszczenie

Książnica Cieszyńska, realizując swoje statutowe zadania związane z gromadzeniem zbiorów (pozyskano ponad 3 800 jednostek bibliotecznych, w zdecydowanej większości w darze, zakupy stanowią ok. 13% łącznej wartości nabytków), ich opracowaniem (katalogowe bazy danych powiększyły się o 4 412 rekordy), ewidencją (zinwentaryzowano 3 623 jednostki nabytków oraz pochodzących ze starego zasobu), ochroną i konserwacją (m.in. procesowi odkwaszania poddano zespół Archiwaliów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego i Teki Regera, dezynfekcji poddano 182 jednostki, kompleksowej konserwacji poddano 3 obiekty oprawne i 1 nieoprawny, a konserwacji zachowawczej 247 obiektów nieoprawnych, wykonano 77 zabezpieczeń introligatorskich oraz 639 sztuk galanterii introligatorskiej) i udostępnianiem (1 543 czytelnikom udostępniono 8 363 jednostki, udzielono 650 informacji), a także budową warsztatu dokumentacyjnego do badań regionalnych (pełnotekstowa kartoteka regionalna powiększyła się o 1 734 rekordów, bibliograficzne bazy danych o 109), prowadziła jednocześnie działalność popularyzacyjną, organizując m.in. pokazy, warsztaty, wykłady połączone z publicznymi dyskusjami oraz lekcje biblioteczne (w tych ostatnich wzięło udział 2 472 uczniów). Zorganizowano ponadto cztery wystawy w galerii (zwiedziło je 1006 osób), jedną wystawę gościnną i jedną wystawę „jednej książki”, a także przygotowano teksty popularyzacyjne, które ogłaszano następnie na łamach prasy regionalnej (9 spośród 17). Książnica uczestniczyła też w programie „Święta Trzech Braci”, Festiwalu „Era Nowe Horyzonty” oraz „Skarbach z cieszyńskiej tróły”. Spośród imprez odbywających się w bibliotece największą rangę miała ogólnopolska konferencja naukowa „Słowa ponad granicami. Literackie świadectwa kontaktów kulturowych”, zorganizowana we współpracy z Instytutem Badań Literackich PAN oraz Instytutami Filologii Polskiej Uniwersytetów Warszawskiego i Wrocławskiego.

Do najważniejszych zadań Książnicy, wykraczających poza zakres bieżących działań, zaliczyć należy finalizację projektu finansowanego ze środków CBC Phare, w efekcie którego w Internecie udostępniony został „Elektroniczny słownik biograficzny Śląska Cieszyńskiego”, czyli pełnotekstowa baza danych, zawierająca informacje na temat niemal 6 000 osób, w przeszłości i obecnie związanych ze Śląskiem Cieszyńskim. To ostatnie przedsięwzięcie ściśle wiąże się z realizowaną przez Książnicę strategią rozbudowy serwisów internetowych, pomocnych w prowadzeniu badań regionalnych i edukacji regionalnej. Ich elementem, obok katalogów on-line biblioteki, są: wirtualne katalogi księgozbiorów historycznych (w ub. r. udostępniono katalogi księgozbiorów Czytelni Ludowej, Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Tadeusza Regera oraz cieszyńskiego Dekanatu), bibliograficzne bazy danych, „Cieszyńska Biblioteka Wirtualna”, a także wirtualne prezentacje wystaw o tematyce regionalnej. Kontynuując prace nad uruchomioną w 2004 r. serią wydawnictw źródłowych „Bibliotheca Tessinensis” Książnica zawarła porozumienie ze Stiftung Haus Oberschlesien w Ratingen w sprawie edycji „Kroniki miasta Cieszyna” („Gedenkbuch der Stadt Teschen”) A. Kaufmanna, pozyskując jednocześnie subwencję Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, z której inicjatywa ta zostanie zrealizowana.

Istotnym, angażującym wiele wysiłku obszarem aktywności Książnicy w 2005 r. były prace związane z koordynacją przygotowań projektu „Ochrona i konserwacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego”, który biblioteka, jako lider konsorcjum obejmującego cieszyński Oddział Archiwum Państwowego w Katowicach, Parafię ewangelicko-Augsburską w Cieszynie, Konwent zakonu Bonifratrów w Cieszynie oraz Muzeum Śląska Cieszyńskiego, złożyła w listopadzie do Mechanizmów Finansowych EOG.